

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITI PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiilor</p> <p>Concure de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei. Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	---

Vorbirea

I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae la deschiderea adunării anuale a arhiepiscopiei pe 1944.

Publicăm mai jos o bună parte din magistrala cuvântare a I. P. Sf. Arhiepiscop și Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, rostită în Catedrala din Sibiu la deschiderea Adunării eparhiale în 23 Aprilie a. c.:

Este necesar să se audă și din partea Bisericii ortodoxe române glasuri cari să dea expresie opiniilor sale despre principiile generale și minimale cari ar trebui avute în vedere la încheierea păcii, ca ea să fie durabilă și cu efecte adânci în suflete. Dacă în chestiuni de războiu competiția cade întregă pe partea omului, în chestiuni de pace omul fără Dumnezeu, adică Statele fără Bisericile creștine, nu vor putea face nimic trainic și efectiv.

Fiind întrerupte deocamdată, din cauza împrejurărilor de războiu, legăturile între Bisericile ortodoxe naționale și celelalte grupări confesionale din mișcarea ecumenică, principiile privitoare la pace trebuie să le formulăm fiecare reprezentant al Bisericii din locul unde ne găsim. Noi dorim însă ca să vină cât mai curând momentul în care să putem relua legăturile cu celelalte grupări creștine, pentruca întregă creștinătatea să poată da o formulare comună și plină de autoritate concepției sale despre înfăptuirea păcii mult așteptate.

Gândurile noastre privitoare la pacea după care ne dorim, nu merg până la precizări de amănunte. Orice precizare se referă la metode, la organizare, la acte concrete de înfăptuire, la modul de trecere a unei idei în faptă. Ca atare,

o asemenea precizare nu mai aparține religiei, ci politicii și Biserica nu vrea să se amestece în domeniul politicii, pentru a rămânea ferită de dușmăniile cari s'ar naște de aici.

Biserica se preocupă nu atât de metodele exterioare prin cari se poate realiza pacea, cât de condițiile interne, sufletești ale unei păci durabile. Dacă armatele apără pământul patriei, iar oamenii de stat existența politică a națiunilor, menirea Bisericii este să lucreze la crearea acelor condițiuni sufletești cari fac ca popoarele să poată exista de fapt și ca entități politice, dar nu numai ca atari, ci pe un plan de viață mult mai adânc.

Prima condiție de care trebuie să se țină seama la stabilirea păcii viitoare, sau pe care trebuie să o realizeze ca fundament statornic al ei, este libertatea indivizilor și a popoarelor. Libertatea este condiția esențială pentru viața deplină a ființelor omenești. Fără libertate nici indivizii, nici popoarele nu își pot dezvolta virtualitățile ființei lor. Libertatea e reclamată de valoarea nepieritoare și unică a ființei umane. Nu se poate realiza o ordine durabilă în lume, o ordine care să nu fie ordinea morții, ci ordinea vieții fără libertate. Robia nu e o așezare demnă de ființa omenească. Ea nu ușurează progresul omului în spirit, ci îl înăbușe. Mulțimea de jertfe pe cari le aduc azi popoarele în luptă, indeferent că unele vor fi învinse și altele învingătoare, nu și-ar ajunge scopul dacă nu s'ar garanta prin pacea viitoare libertatea pe seama tuturor. Biserica a militat prin reprezentanții ei de pretutindeni, indeferent de grupare confesională, atât în îndelungatul ei trecut, cât și în timpurile din urmă, ca nici o altă instituție, pentru libertate. Dar nu numai a militat, ci a și suferit. Nici știința, nici arta, nici alte instituții n'au dat atâția martiri ca Biserica. Bise-

➡ Cunoaște din vreme ce trebuie să faci în caz de alarmă aeriană ➡

rica ortodoxă ardeleană nu a rămas nici ea în urmă în această luptă. Dimpotrivă. Tot trecutul poporului român de pe aceste plaiuri este o carte care povestește despre lupta pentru libertate a Bisericii sale. Cred că nu va suferi prea mult regula modestiei amintind că cel ce vă vorbește s'a simțit dator să rămână pe linia tradiției de luptă și să pledeze în aceste zile la toate ocaziile binevenite pentru libertatea neamului. Iar prin glasul Bisericii s'au exprimat și de astă dată milioane de Români cari nu au avut puțința să-și spună direct cuvântul lor.

Dar libertatea indivizilor și a neamurilor trebuie să-și găsească întregirea în comuniunea care trebuie să se statornicească între inși și neamuri. Altfel ea duce la egoism și anarhie. Comunitatea între State se va manifesta practic în colaborarea lor, satisfăcându-și reciproc lipsurile pe teren economic. În această colaborare vor trebui primite și neamurile mici și cu mai puține resurse de traiu, dar egal de îndreptățite la existență. În nici un caz nu se poate recunoaște acea teorie în care s'a codificat egoismul și o goliul rasist, teorie după care unele neamuri ar avea privilegiu la o existență mai largă în baza unei pretinse superiorități numerice sau de calitate.

Statele nu pot trăi închise în ziduri chinezești. Mentalitatea Statelor izolate unele de altele a crescut din ideea că Statul ar fi scop în sine, ar fi o realitate absolută. Statul este însă pentru națiune, este organul politic al acesteia, iar neamurile suferă când Statele cari le obla-duiesc fac să se întrerupă circulația de bunuri și de idei dintre ele.

Dar comunitatea reală între inși și State nu se poate statornici cu adevărat decât acolo unde suflă duhul creștin al smereniei, al conștiinții că peste toți oamenii și peste toate statele domnește voia aceluiaș Dumnezeu, care ne-a zidit și ne-a rânduit o viață de solidaritate omenească la bine și rău. Totalitarismele de orice fel ne-admițând nici o putere deasupra lor, sau alătura de ele, nu se vor împăca nici odată cu această comunitate între State. Dar pretenție totalitară asupra omului, a neamului și a lumii nu poate avea decât atotputernicul și atotstăpânitorul Dumnezeu. De aceea voința lui Dumnezeu trebuie să fie lege supremă pentru toate Statele. Orientându-se după această voință vor găsi punțile de apropiere și posibilitățile de colaborare în spirit de reciprocă îngăduință și ajutorare.

În această legătură de idei cred că e de folos să atrag atențiunea asupra faptului că în

timpurile recente, de mari ispite totalitariste, Biserica a fost în Statul nostru singura instituție care a rămas pe lângă spiritul democratic. S'a adevărit astfel din nou însușirea ei de Biserica a poporului, a obștei celei mari, care, după concepția ce stă la baza organizațiunii noastre bisericesti, are dreptul să mărturisească și să-și spună cuvântul în chestiunile privitoare la destinul ei.

Dar libertatea întregită cu spiritul de comuniune va aduce în viața Statelor un echilibru interstatal, iar în cea a indivizilor o frățietate plină de pace, numai dacă toate statele și toți indivizii vor beneficia de aceleași drepturi. Dreptatea este un element constitutiv absolut necesar pentru o pace durabilă. Unde lipsește dreptatea, lipsește temelgia pentru un edificiu trainic al ordinii din lume.

Toate neamurile, mari sau mici, vor trebui să primească ceea ce li se cuvine în baza drepturilor lor stinte și să se bucure de același drepturi la existență, la onoarea și la bunurile materiale ale lumii, de asemenea trebuie realizată o mai deplină dreptate socială. Trebuie să dispară inegalitățile externe atât de izbitoare în repartizarea bunurilor între indivizi și familii. Munca va trebui așezată în drepturile ei și în cinstea ei deplină, ca factor determinant esențial în repartizarea bunurilor dintre indivizi. O ordine de dreptate socială impune o limitare a capitalismului și o asanare a pauperismului. În locul oricărei alte ideologii exterme, Biserica vede progresul adevărat în această privință numai în înfăptuirea tot mai deplină a unei etici sociale creștine.

Cum am amintit, Biserica nu are dorința să formuleze propriu zis un program de politică creștină, ci ea dorește numai ca în fruntea Statelor să ajungă oameni cu inima încreștinată, cari să se călăuzească după voia lui Dumnezeu. Numai o familie de neamuri reîncreștinate și îndrumate de conducători creștini poate fi o garanție serioasă că lumea nu va recădea peste câțva timp din nou în suferințele măcelului de azi. Fără o întoarcere generală la Dumnezeu, fără pocăința din partea tuturor popoarelor, biruitoare și biruite, nu se va putea instaura o

Șanțurile adăpost s'au dovedit cele mai eficace pentru protecția populației contra schijelor bombelor. Proprietarii cari au curți cu grădini sunt obligați să construiască pe aceste locuri șanțurile adăpost amintite.

ordine mai bună. Toți suntem yinovați de acest războiu. El este plata păcatului tuturor. Toți trebuie să ne pocăim și să rugăm pe Dumnezeu să ne dea un cuget nou, curățit de orgoliu și umplut de smerenie. Numai așa se vor retrage toate apele în matca lor și va putea reîncepe viața normală pe pământ.

Popoarele trebuie să înceapă a se ruga mai mult lui Dumnezeu. Este actul principal pe care trebuie să-l săvârșească pentru ca să ajungă a se împărtăși de pace, de o pace cu adevărat liniștitoare, dreaptă, bună pentru toți și durabilă.

Să rugăm și noi pe Dumnezeu să ne ajute să putem ieși la lumină din greutățile prezente, cu hotarele Țării rotunjite, cu dreptatea noastră și cu libertatea tuturor fiilor neamului nostru.

In pragul Adunării eparhiale

S'a convocat pentru această Duminecă a Samarinenței Adunarea eparhială a Caransebeșului. Odinioară acestor adunări li se zicea sinoade, dar astăzi termenul a fost schimbat, adaptându-se la caracterul mixt al corporației, în acela de adunare.

Adunarea eparhială, corporațiunea reprezentativă cea mai înaltă a Eparhiei, are un rol important în viața noastră constituțională bisericească, pe care starea de războiu îl mărește și mai mult.

Nu se ocupă Adunarea eparhială de chestiuni de importanță secundară — deși la dreptul vorbind în Biserică nu-i nimic secundar. Dar Adunările acestea vin să dea Episcopului un sprijin, o prestață, o garanție că aceea ce face el împreună cu corporațiunea lui executivă, Consiliul eparhial, poartă o pecete serioasă, universal valabilă în marginile unei eparhii.

Hotărît, în mijloc de războiu crâncen răspunderea înaintestătătorului unei eparhii este mai grea, mai complexă. Iată dar motivul pentru care și concursul Adunării eparhiale devine mai necesar.

I. P. Sf. Arhiepiscop și Mitropolit dela Sibiu, în cuvântarea dela deschiderea Adunării eparhiale spunea că: „Pe lângă toată gravitatea situației Biserică este chemată să rămână la postul ei de cârmuitoare a vieții sufletești a poporului, ba chiar să-și intensifice lucrarea“... Iar dacă lucrarea este grea, dacă vremurile o îngreuiază mai mult, atunci fiecare mădular al acestei Biserici are obligația să-și îndeplinească partea sa de muncă, pentru a face din destul

poruncii Domnului.

Adunarea eparhială este o corporațiune de elită, în înțelesul că prin prestața acestei corporațiuni în sine, ca și prin prestața fiecărui membru în parte, cârmuirea sufletească se face potrivit cu cele mai bune metode, verificate și controlate ca atare. Prin consensul întregii Adunări, glasul și cuvântul singuratecului membru devine o forță, menită să sprijinească lucrarea grea și migăloasă a îndrumătorilor și cârmuitoarelor de suflete. Prin glasul membrilor Adunării eparhiale vorbesc sute și mii de credincioși, cari se vreau îndrumați potrivit cu aspirațiile sufletului lor dornic de mântuire.

În cuvântarea, reproducă mai sus în parte, a I. P. S. Arhiepiscop și mitropolit Nicolee se face elogiul spiritului democratic care, după I. P. S. Sa, a reușit să se mențină în Biserică. Acest spirit democratic sau mai de grabă constituțional, numai așa are valabilitate perfectă, dacă realizarea lui pe teren se face cu considerare la binele și interesele poporului credincios. Insași conducerea, care uneori face abstracție de cantitate pentru a adopta criteriul calității, are și trebuie să aibă în vedere exclusiv acest unic scop...

Stările de războiu împiedică desigur funcționarea normală a instituțiilor din Stat, îngreunând și activitatea Bisericii. Dar Biserică nu este ca o instituțiune de Stat oarecare, deoarece activitatea ei depășește cadrul unui program de ore fixe. În ea se muncește „cu timp și fără de timp“. Așa că zăticnirea aparatului administrativ nu are nici o înrăurire asupra lucrării mântuitoare de suflete. Totuși adunarea eparhială și întrunirea acesteia între împrejurări critice ca cele de acum constituie o dovadă de seriozitatea acestui organ bisericesc, care nu pregetă a sta alături de steagul cel vecinic al Bisericii în mijloc de grea furtună.

Iată o „intensificare a lucrării cârmuitoare de suflete“ este și exemplul acesta de curaj și rămânere la postul de datorie. Este un spor, un aport în plus la munca pe care acești membrii aleși sunt dator să o dea în vremuri grele pe altarul Bisericii. Și firesc ca atunci când îi ceri preotului să aibă răgaz și putere pentru lecuirea atâtor răni câte se deschid astăzi, să i te prezinți și tu, nu numai în postura de îndrumător și de controlor dar ca tăclier alături de toți făclierii Bisericii. Și judecându-l, să-ți aduci aminte, de ceeace ai făcut sau ai fi făcut de atâtea ori în locul lui, al preotului, care niciodată mai mult ca astăzi nu poartă, în fruntea poporului său, crucea lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

Noul împrumut public intern

Decretul-Lege Nr. 236 din 20 Aprilie 1944, publicat în Monitorul Oficial din 23 Aprilie 1944, a autorizat Ministerul Finanțelor, ca pentru dobândirea fondurilor necesare acoperirii a cheltuielilor cerute de acțiunea pentru apărarea teritoriului național și pentru rambursarea datoriilor făcute în acest scop să contracteze un împrumut public intern, denumit „*Imprumutul Apărării Naționale din 1944*”, amortizabil în zece ani, socotiți dela 1 Octombrie 1944, cu dobândă anuală de 4 la sută prin emitere al pari de titluri la purtător.

Beneficiarii de venituri supuse impozitelor directe pe venit, apoi unii beneficiari ai legilor pentru prelungirea contractelor de închiriere și furnizorii Statului și ai instituțiilor autonome ale Statului sunt obligați să contribuie la împrumutul din chestiune cel puțin cu sumele stabilite potrivit dispozițiilor Decretului-Lege de mai sus.

Contribuția minimală e fixată după cum urmează :

A). *Beneficiarii de venituri din întreprinderile comerciale și industriale* vor contribui cu sume egale cu câte 50 la sută din impozitul elementar, stabilit pentru întreprinderile lor pe exercițiul 1943/44.

B). *Beneficiarii de venituri din profesii meserii și alte ocupațiuni* vor contribui cu sume egale cu 50 la sută din impozitul elementar stabilit în sarcina lor pe exercițiul 1943/44.

C). *Beneficiarii de venituri din proprietățile agricole* vor contribui cu sume egale cu 50 la sută din impozitul elementar stabilit pe exercițiul 1943/44 pentru veniturile proprietăților agricole respective.

Sunt scutiți: locuitorii rurali, agricultorii, care au cel mult 3 hectare pământ arabil, cel mult $\frac{1}{4}$ ha vie, cu excepția viilor de producători direcți, cel mult $\frac{1}{2}$ ha arbori fructiferi sau cel mult $\frac{1}{4}$ ha grădini de zarzavat.

D). *Beneficiarii de venituri din proprietățile clădite și unii chiriași ai acestora* vor contribui la „*Imprumutul Apărării Naționale din 1944*” după cum urmează :

a). Pentru clădirile sau părțile de clădiri locuite de proprietari vor contribui proprietarii cu câte o sumă egală cu 50 la sută din impozitul elementar corespunzător clădirilor sau părților de clădiri respective.

b). Pentru cele închiriate pe bază de contracte încheiate înainte de 23 Aprilie 1942, prelungite până la data publicării prezentei legi, vor contribui la împrumut *chiriașii* cu câte o sumă egală cu 50 la sută din impozit.

c). Pentru cele închiriate pe bază de contracte încheiate în timpul dela 23 Aprilie 1942 până la 23 Aprilie 1943, prelungite până la data publicării prezentei legi, vor contribui *proprietarii și chiriașii*, fiecare cu câte o sumă egală cu 25 la sută din impozit.

d). Pentru clădirile sau părțile de clădiri închiriate pe bază de contracte încheiate după data de 23 Aprilie 1943 vor contribui *proprietarii* respectivi cu o sumă egală cu 50 la sută din impozitul corespunzător.

e). Pentru orice alte proprietăți clădite sau asimilate acestora, care nu intră în categoriile de mai sus vor contribui la împrumut *proprietarii* cu câte o sumă egală cu 25 la sută din impozitul corespunzător proprietăților respective.

f). Pentru clădirile sau părțile de clădiri ale Statului și instituțiilor de Stat închiriate particularilor, vor contribui *chiriașii* cu câte o sumă egală cu 50 la sută din impozit.

Chiriașii cari au subînchiriat în total sau în parte clădirile închiriate prin contracte de subînchiriere, prelungite prin legea pentru prelungirea contractelor de închiriere, au dreptul să pretindă subchiriașilor cota parte din contribuție la împrumut corespunzătoare părții din clădire subînchiriate.

Proprietarii care posedă clădiri închiriate în condițiunile punctelor de mai sus de sub lit. b, c și f, sunt obligați să depună la circumscripția de constatare declarațiuni în termen de 30 zile dela publicarea Decretului-Lege.

Sunt scutiți de contribuție:

1). *Proprietarii*, ale căror venituri impozabile din totalitatea proprietăților clădite ce posedă nu depășesc 50.000 lei anual, dacă locuiesc personal imobilele respective.

2). *Chiriașii* prevăzuți mai sus la lit. b, c și f, când venitul impozabil nu depășește 50.000 lei anual.

E). *Beneficiarii de venituri din salarii, pensii și alte remunerațiuni* vor contribui la împrumut cu câte o sumă egală cu *salarul net* *cuvenit pe luna Mai 1944*.

Sunt scutiți: salariații și pensionarii publici și particulari din comunele urbane cu salarii sau pensii nete până la 6000 lei lunar și

cei din comunele rurale cu salarii și pensii nete până la 4000 lei lunar.

Cei cu salarii și pensii nete până la 10.000 lei lunar datorează contribuțiunea redusă la jumătate.

F). *Benefeciarii de venituri din plasamente de capitaluri mobiliare și beneficiarii de tantieme* vor contribui cu câte o sumă egală cu 10 la sută din veniturile convenite pentru anul calendaristic 1943 independent de data exigibilității sau realizării lor.

Nu se datorează contribuția la împrumut pentru veniturile până la 5000 lei inclusiv, cunvenite aceleiași persoane, dela acelaș debitor, în cursul anului 1943.

G). *Furnisorii Statului și ai instituțiilor autonome ale Statului* vor contribui peste sumele datorate cu o contribuție de 5 la sută din sumele incasate în exercițiul 1943/44, cu orice titlu, în contul furniturilor făcute, dacă totalul sumelor respective depășește lei 500.000.

Contribuția minimală la „*Împrumutul Apărării Naționale din 1944*” este o *datorie personală* a contribuabililor, care se stabilește în raport cu baza contributivă a fiecăruia, constatată în momentul publicării Decretului-Lege.

Datorează contribuția minimală toți locuitorii țării, persoane fizice sau juridice, care obțin în țară sau străinătate venituri supuse impozitelor directe în țară și oricine obține în România venituri supuse aci impozitelor directe.

Sunt scutiți de contribuția minimală:

A). *Statul, autoritățile locale, stabilimentele publice, fundațiunile și toate colectivitățile* de fapt sau de drept fără scop lucrativ.

B). *Invalizii, văduvele și orfanii minori de război*, precum și *mobilizații* sunt scutiți numai în măsura și în proporția în care au scutiri și reduceri prevăzute în legea pentru așezarea contribuțiunilor directe asupra veniturilor.

Impozitele care se vor lua în considerare pentru stabilirea contribuției minimale sunt *impozitele directe înscrise în matricolele fiscale la data de 31 Martie 1944*.

Nu se iau în considerare pentru așezarea contribuției minimale: impozitul complimentar, impozitul supracotă, impozitul suplimentar datorat de celibatari și adționalele de orice fel.

Contribuția minimală convenită pentru toate veniturile cu excepția celor din salarii și a veniturilor neevaluate *se stabilește din oficiu* de către organele fiscale desemnate pe cale generală sau individuală de Ministerul Finanțelor

prin înscrierea în roluri speciale a sumelor datorate. Rolul astfel întocmit constituie titlul executoriu împotriva celor înscrși.

Contribuția minimală la împrumut este exigibilă în două rate egale: *la 1 Mai și 1 Iunie 1944*.

Contributorii la împrumut, care vor achita integral contribuția minimală până la 15 Mai 1944 vor beneficia de o *degrevare de 10 la sută* asupra cotei ce a servit la baza contribuției.

Cei care nu vor achita la scadență rata devenită exigibilă vor fi supuși execuției silite.

Contributorii nemulțumiți cu cifrele înscrise în rolurile speciale de contribuție minimală vor putea depune *reclamațiuni* administratorului financiar sau Ministerului Finanțelor.

Contributorii la împrumut, cari se socotesc îndreptățiți să beneficieze de scutirile și reducerile de contribuția minimală vor depune *circumscripțiilor* de constatare respective *cereri de scădere*.

Sumele care nu vor fi achitate la împrumut până la 1 Iulie 1944 se transformă de drept și pe aceeași dată în impozit.

Instituțiunile publice și patronii sunt obligați să rețină din salariu sau alte remunerațiuni și să verse fiscului contribuția minimală datorată de salariații lor.

Pentru salariații particulari reținerea din salariu și vărsarea contribuției minimale se va face în două rate egale în lunile Mai și Iunie.

Pentru salariații publici modalitățile de reținere și vărsare vor fi stabilite prin decizia Ministerului Finanțelor publicată în Monitorul Oficial.

Patronii, care nu vor îndeplini obligația de reținere și vărsare devin de drept obligați personal la plata contribuției minimale nevărsate.

Ministerul Finanțelor va putea acorda scutiri sau reduceri de contribuția minimală obligatorie pentru incapacitate de plată și restrângeri de activitate.

A. Moacă

Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi intra cu el și el cu mine.

Apoc. 3, 20

Domnul este plin de râvnă pentru țara sa și se îndură de poporul său.

Ioil 2, 18

PROBLEMA CONCUBINAJULUI

Reîntoarcerea fiului rătăcit

Concubinajul, una din plăgile sociale și morale ale Banatului, începe să dispară de altfel ca și în restul Țării prin lovitura dată de legile Statului.

Concubinajul este legătura sau traiul nelegiuit între un bărbat și o femeie care trăiesc într-o unire fără consimțirea legilor civile și fără binecuvântarea Bisericii.

Biserica a combătut și combate încă, cu timp și fără timp această unire nelegitimă. Însă glasul ei a răsunat în pustiu și chemările ei la o viață nouă nimeni nu le-a luat în seamă. Credincioșii, dacă-i putem numi așa, trăiau și pe maideparte în păcat și mai departe se desfătau în viții și tot felul de plăceri trupești.

Însă o astfel de viață, astăzi când fața lumii se încearcă să se schimbe prin sângele miilor de eroi și prin trupurile lor rămase pe stepele fără de sfârșit ale Rusiei, mărturisiri istorice pentru viitor, când se duce un războiu sfânt pentru Cruce și pentru dreptate și când toată lumea își caută liniștea sufletească la picioarele altarului, zic o astfel de viață imorală și plină de păcate nu mai putea dăinui.

...Și fiul rătăcit s'a întors când a sfârșit totul în casa părintească, la tatăl său bun...

Astfel și în frunțașă comună de pe malul stâng al Carașului: *Ticoaniul-Mic* datorită râvnei Pr. Romulus Suciului și prin ajutorul dat de notarul comunei I. Parneu, de primarul Gh. Borca și secretarul R. Guțu s'au întors pe calea cea dreaptă ce duce la mântuire 40 de perechi de concubini: tineri și bătrâni, cu floarea tinereții în piept și cu ghiociei bătrânețelor la tâmples, făcând din Dumineca de 7 Februarie a. c. o adevărată sărbătoare religioasă națională.

Sf. Liturghie, după care a urmat Parastasia pentru odihna sufletelor eroilor români, căzuți pentru Cruce, Neam și Rege la Stalingrad s'a oficiat de Pr. Romulus Suciul din loc. și Pr. Gheorghe D. Milovan—Ciudanovița, răspunsurile fiind date de Reuniunea ort. de lectură și cânt din loc. sub conducerea dirijorului-compozitor Romulus Guțu.

A urmat apoi, cununia celor 40 de perechi oficiată de Prea Onoratul Domn Protopop

Virgil Musta-Oravița înconjurat de Pr. Romulus Suciul, Pr. Gh. A. Milovan și diaconul Simion Bătea-Oravița.

Nașul oficial al celor 40 de perechi a fost D-nul și D-na Sub-Prefect Arsenie Dobrei.

După ceremonia religioasă Pr. R. Suciul mulțumește D-nei și D-lui Sub-Prefect, D-lui Prim-Pretor I. Vițian, corului din Oravița-Montană de sub conducerea Prof. V. Varadeanu și tuturor intelectualilor orăvițeni care au binevoit a lua parte la această înălțătoare manifestare.

Vorbește apoi celor nou căsătoriți Prea On. Domn Protopop Virgil Musta despre însemnătatea Sfintei Taine a căsătoriei și despre obligațiunile ce decurg din ea și explicând Evanghelia zilei le urează mulți ani.

În cadrul Vecerniei săvârșite de acelaș sobor se face un Parastas pentru eroii comunei căzuți la datorie, răspunsurile le-a dat corul din Oravița-Montană de sub conducerea Prof. V. Varadeanu, un bun și iscusit maestru al baghetei.

Trecându-se în localul Casei Naționale acelaș cor cântă următoarele bucăți: a) Sfânt—Gh. Cucu, b) Păstorul—I. Velceanu, c) Pui de lei—I. Vidu, d) Mântuire—I. Vidu, în fața unui public extrem de numeros care răsplătește dirijorul și pe coriști cu aplauzele și strigătele lor de repețire.

Se servește apoi oaspeților o gustare la bufetul improvizat în grabă de către elevele Școlii de gospodărie țărănească a Astrei.

Mulțumirea le surâde în ochi. Toți părăsesc satul cu păreri de rău.

...Și astfel s'au reîntors la casa părintească fiii cei rătăciți.

Pr. Gh. A. Milovan

O propunere

În urma celor doi ani de diaconie misionară și a celor patru de preoție misionară — am ajuns să constat că: „doi preoți nu pot sluji uniform la acelaș altar“.

Datorită acestui — inconvenient — mulți dintre frații preoți, sunt expuși criticii aspre a poporului și aceasta numai în urma faptului că „zăconul“ sațului, impus de crâznic, e mai tare decât tipicul propus de Protesorul de teologie și arătat în cărțile de ritual bisericesc.

E bine să respectăm și obiceiul satului pentru a nu produce „sminteală“, dar aceasta nu impune neglijarea rânduielii bisericești.

Este adevărat și aceea că unele manifestări în formă, externe, ale cultului divin ortodox nu sunt scrise în cărțile de ritual și de aceea, acest gol, fiecare preot îl umple, după „zăcon“ sau după moda „sui generis“.

Pentru a nu strica nici obiceiul, dar nici a neglija norma generală bisericească și totuși să fie o manifestare, în urma adresei On. Consiliului Eparhial Arad, m'am apucat la întocmirea unei lucrări cu titlul „Formele externe ale Cultului divin ortodox“ (Norme pentru preoți, cântăreți, ecleziarhi și credincioși).

După cercetarea obiceiurilor și felului lor de întrebuițare de către preoți în aproape fiecare protopopiat din toate cele trei Eparhii vecine la diferitele servicii divine, bisericești și particulare, m'am trudit, ca să păstrez ceea ce e mai comun și în concordanță cu rânduiala bisericească, având ca normă, unele rânduieli canonice și altele cu veche tradiție bisericească și astfel unificate să dea o normă unică și generală.

Problema unificării serviciilor divine, a fost pusă de mult și de mulți, ajungând chiar în discuția Sf. Sinod și se va realiza. Ceea ce eu m'am trudit să fie, nu este decât o mică contribuție, la această mare problemă și de actualitate.

Cu arhierasca binecuvântare a P. Sfântului nostru Chiriarh, nădăduesc că nu peste mult timp aceasta va vedea lumina tiparului spre folosul nostru al tuturor.

Până atunci și cu atât mai mult după aceea, se impune însă o complectare în cadrele preoției lucrătoare, pentruca, această unificare să nu stagneze ci să fie de folos.

Dacă nu este cineva, care să se intereseze de aproape de executarea pe teren a normelor canonice, rânduite și impuse, rămânem la ceea ce suntem azi, cu toate cărțile de tipic ce le avem sau ce se vor mai ivi.

Cine poate controla aceasta? Desigur că protopopul nu; pentrucă în cele mai multe cazuri — protopopul este și parohul bisericii de reședință protopopească și ca atare în dumineci și sărbători nu poate să-și părăsească reședința.

Atunci cine? Se pune întrebarea.

La aceasta vreau eu să răspund cu o smerită propunere:

Să se înființeze postul de „Preot misionar eparhial“ și cel de „preot misionar protopopesec“.

Dacă această propunere este bine primită, în Nr. viitor, voi arăta pe ce bază și în ce condiții se pot crea aceste posturi drept complectare a cadrelor preoției lucrătoare — cu ce atribuții și de unde, remunerația etc. — Bineînțeles nu așa cum aceste oficii au fost în Eparhia Aradului ci preot misionar eparhial și misionari protopopești, fără alte atribuțiuni.

Pr. Ciurescu

Ș T I R I

Sărbătorirea zilei de 10 Mai. Ziua mare a independenței românești a fost sărbătorită și anul acesta în toate orașele și satele țării cu multă însuflețire. În orașul nostru, pavoazat cu drapele, s'a ținut un serviciu divin în Catedrală, pontificând însuși P. S. Episcop Veniamin cu un sobor de preoți. I. P. C. Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc a vorbit asistenței, reprezentanților autorităților civile și militare, ca și publicului prezent, despre însemnătatea zilei care ne aduce aminte de toate luptele pe cari înaintașii noștri le-au purtat pentru libertate și independență.

În urma unei dispoziții binevenite a P. Sf. Episcop, în spitalele de răniți încă s'au oficiat servicii divine, prin preoți anume rânduiți, cari au produs mângăere și înăltare în sufletele bravilor ostași răniți.

O danie creștinească. Părintele Nicolae Vânătu din Logojel a primi pe seama sfintei biserici de acolo din partea dlui maior I. D. Băldăreanu din Regimentul 20 Artilerie, de undeva de pe frontul din Răsărit o icoană de o valoare foarte mare. Donatorul a însoțit darul său cu o modestă scrisoare către amintitul preot în care îl vestește de trimiterea darului pentru sfânta biserică din Logojel *numind-o* în numele său, al soției și al celor doi fii ai săi, Dumnezeu să păzească de rău pe acest binecredincios ofițer și să-l aducă în pace acasă la ai săi!

„Altarul Banatului“ pe lunile Mai-Iunie, a apărut cu următorul cuprins:

Redacția: Invierea Domnului; P. S. S. Veniamin al Caransebeșului: Chestiunea denatalității în Banat; Prot. Dr. Sp. Cădea: Apostolatul Tinereții; Prof. Dr. Gh. Coțșman: Viața românească din Banatul Timișan, în evul mediu; Prof. Dr. M. Bănescu: Actualitatea ortodoxiei; Prof. Dr. M. Chialda: Patimile și jertfa Mântuitorului după V. V.; Pres. P. Toma, secr. epar.: Colaborarea Bisericii cu Consiliul de patronaj; Prof. Dr. P. Rezuș: Apologeti bucovineni; Redacția, Pr. T. V. Gherga și Prof. Dr. P. Rezuș: Probleme actuale; Prof. Dr. P. Rezuș: Comentarii; Prof. Dr. P. Rezuș și Prof. V. Turcan: Portrete ortodoxe; Pr. Sp. Cădea, Liviu Stan, Prot. Dr. Z. Munteanu, Prof. Dr. M. Bănescu, Prof. Dr. P. Rezuș și Diac. N. Corneanu: Recensii și note bibliografice; P. R. și Redacția: Note; P. R.: Cronica.

Au apărut: Pr. Iliescu-Palanca: Predicile și Panegiricile lui Ilie Miniatis v. II. Revista *Gândirea* pe Aprilie-Mai cu un articol-studiu al prof. Nichifor Crainic despre Dionisie Areopagitul. Revista *Teologică* pe lunile Martie-April, cu un bogat și instructiv conținut.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2816 B. 1944

NOTE OFICIOASE

În Monitorul Oficial Nr. 78 din 1 Aprilie a. c. a apărut Decretul Lege pentru modificarea art. 446 din Codul Penal în următorul sens: „*Conviețuirea în concubinaj a minorilor de sub 18 ani pentru fete și 21 ani pentru băieți, constituie peticol de degenerare a rasei*”.

Părinții sau reprezentanții lor legali cari înlesnesc sau aprobă asemenea legături se pedepsesc cu închisoare corecțională dela o lună la un an și cu amendă dela 25000 Lei la 100.000 Lei iar copiii sau adolescenții culpabili de acest fapt vor fi internați într'un institut de educație corectivă dela un an la trei ani.

Acei dintre băieți cari au îndeplinit la data judecării 18 ani, vor fi pedepsiți cu închisoare corecțională dela o lună la un an.

Această măsură vine să întregască cele hotărâte de Guvernul Țării în frunte cu Domnul Mareșal Ion Antonescu, prin modificarea adusă articolului 127 din Codul civil în care s'a majorat vrâsta dela 15 ani la 18 ani pentru femeie și dela 18 ani la 21 ani pentru bărbat, ca nu cumva prin această modificare tănării să recurgă la concubinaj, până la vârsta de mai sus, ajungându-se astfel la rezultatele contrarii celor urmărite prin majorarea vrâstei la nupturienți.

Cele de mai sus le aducem la cunoștința Cuc. noștri preoți în legătură cu circulara noastră Nr. 2024 Pres. 1944 publicată în Foia Diecezană Nr. 15 din 9 Aprilie a. c.

Cuc. preoți prin predici bine studiate vor arăta credincioșilor urmările nefaste ale trăirii fără binecuvântarea pentru vitalitatea neamului și vor căuta apoi stărpirea concubinajelor prin mijloace duhovnicești, cerând și concursul organelor administrative, ca ele să aplice sancțiunile prevăzute de lege.

Caransebeș, la 8 Maiu 1944.

Episcop:
† VENIAMIN

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 2581 B. 1944.

Parohia din Ocna de fer — comuna bisericească, preotul și credincioșii la olaltă — a semnat pentru zidirea Academiei teologice suma de Lei 100.000 (Una sută mii).

Hotărârea parohiei noastre din Ocna de fer merită toată lauda și o aducem la cunoștința tuturor credincioșilor noștri din eparhie.

Caransebeș, la 9 Maiu 1944.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier-referent:
Prot. R. G. Ancușă

Episcopia ortodoxă română Oradea-Beiuș

Nr. 2473/1944.

CONCURS

Consiliul eparhial ortodox român din Beiuș, publică concurs cu termen de 30 de zile pentru ocuparea postului vacant de consilier referent bisericesc, cu salariul prevăzut în bugetul Onoratului Minister al Cultelor pe exercițiul financiar 1944/45.

Dela reflectanții la acest post se cere să fie licențiați în teologie, sau absolvenți ai Academiei teologice, să aibă un serviciu de preot de cel puțin cinci ani și deosebite merite pe teren bisericesc.

Cererile se vor înainta la adresa Consiliului eparhial ortodox român din Beiuș, la care se vor atașa pe lângă actele personale, un certificat de serviciu și un memoriu privitor la activitatea bisericească de până acum.

Candidații din alte eparhii vor prezenta carte canonică dela Chiriarhi.

Beiuș, la 29 Aprilie 1944.

Episcop:
† NICOLAE

Consilier referent:
A. Dărăban

Atențiune!

Având în vedere că la poștă nu se primesc deocamdată colete, rugăm On. Oficiile Parohiale să nu mai facă comenzi prin poștă.